

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/21/2013
Identifikačné číslo spisu:	2110012268
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:2110012268.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvinenej Z. S. pre zločin zabitia podľa § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 30. mája 2013 v Bratislave dovolanie obvinenej Z. S. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 19. júna 2012, sp. zn. 5 To 13/2012 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvinenej Z. S. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu v Trnave zo 6. decembra 2011, sp. zn. 5 T 68/2010, bola obvinená Z. S. uznaná za vinnú zo zločinu zabitia podľa § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 25. júla 2010 v čase približne o 15.00 hod. v S. na D. ul. č. XXX/XX, na treťom poschodí, v prenajatom byte č. 33, v obývačke, po predchádzajúcej slovnej hádke so svojím druhom P. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol v silne podnapilom stave, tohto fyzicky napadla tak, že ho opakovane pohrýzla do ľavej hornej končatiny, kuchynským nožom s dĺžkou čepele 16 cm ho opakovane porezala na rôznych častiach tela a nakoniec ho týmto kuchynským nožom veľkou silou a prudkosťou bodla zozadu do pravej dolnej časti chrbta, čím mu okrem menších povrchových zranení na celom tele spôsobila bodnú ranu prenikajúcu do hrudnej dutiny s prebodnutím dolného laloka pravých pľúc a toto zranenie spojené s vonkajším a vnútorným krvácaním viedlo k rozvoju krvácavého šoku, k zlyhaniu funkcie srdcovocievneho systému a bezprostredne k smrti poškodeného P. I., ktorá nastala dňa 25. júla 2010 o 18.45 hod. v Nemocnici s poliklinikou, a.s. v Skalici.

Za to bola odsúdená podľa § 147 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov, na výkon ktorého bola podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradená do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Rovnako jej boli uložené ochranné opatrenia, a to podľa § 83 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. zhabanie vecí, konkrétne staršieho noža s čiernou rúčkou s dĺžkou čepele 16 cm, pričom podľa § 83 ods. 2 Tr. zák. sa jeho vlastníkom stal štát a rovnako

tak podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, nakoniec bola podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinenej uložená povinnosť nahradiť škodu, konkrétne P. I. vo výške 2.218,43 € a Všeobecnej zdravotnej poisťovni vo výške 1.701,96 €, pričom títo poškodení boli podľa § 288 ods. 2 Tr. por. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie.

Krajský súd v Trnave uznesením z 19. júna 2012, sp. zn. 5 To 13/2012 odvolanie obvinenej Z. S. a krajského prokurátora podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Dňa 18. marca 2013 bolo okresnému súdu doručené dovolanie obvinenej Z. S. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Juraja Gavalca.

V dovolaní obvinená Z. S. argumentovala tým, že uznesením krajského súdu a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol v ustanoveniach § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. porušený zákon v neprospech obvinenej Z. S., pretože napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia, čím boli naplnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Obvinená Z. S. v dovolaní poukázala na to, že podľa § 127 ods. 4 Tr. zák. nie je druh blízku osobou a osobitné postavenie vo vzťahu „blízka osoba a zločin zabitia“ podčiarkuje aj ustanovenie § 127 ods. 5 Tr. zák., v ktorom nie je zločin zabitia taxatívne vymedzený. Dovolateľka zdôraznila, že zákonodarcia nepokladá za blízku osobu automaticky druhu páchatel'a, okrem trestných činov vymedzených v ustanovení § 127 ods. 5 Tr. zák., preto je nevyhnutné v trestnom konaní takúto obojstrannú vzájomnú blízkosť pri danej právnej kvalifikácii nielenže preukázať, ale v skutkovej vete ju predovšetkým vymedziť.

Z uvedených dôvodov obvinená Z. S. navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Trnave z 19. júna 2012, sp. zn. 5 To 13/2012, bol porušený zákon v ustanoveniach § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. v neprospech obvinenej Z. S., aby zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a tomuto súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Spisový materiál Okresného súdu Trnava sp. zn. 5 T 68/2010 spolu s dovolaním obvinenej Z. S. bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky riadne predložený na rozhodnutie 24. apríla 2013.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predbežne preskúmal predložený spisový materiál i dovolanie obvinenej Z. S. a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.) a tiež v lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Y. ale zistil, že dovolanie je potrebné na neverejnom zasadnutí odmietnuť, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež dovolací súd) úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávnych chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo

chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expresis verbis* vyplýva, že dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Platí tiež, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V opačnom prípade, teda ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Obvinená Z. S. v posudzovanej trestnej veci uplatnila vo vzťahu k výroku o vine dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. V rámci uplatneného dôvodu argumentovala v podstate tým, že v trestnej veci obvinenej Z. S. bola po stránke objektívnej nesprávne aplikovaná právna kvalifikácia jej konania podľa § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., teda že v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobila smrť, pričom sa tohto činu dopustila na chránenej osobe, ktorou bol jej druh.

Podľa § 147 ods. 1 Tr. zák. kto v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody na 7 rokov až 10 rokov.

Podľa § 147 ods. 2 Tr. zák. odňatím slobody na 9 rokov až 12 rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na chránenej osobe,
- b) z osobitného motívu.

Podľa § 139 ods. 1 chránenou osobou sa rozumie

- a) dieťa,
- b) tehotná žena,
- c) blízka osoba,
- d) odkázaná osoba,
- e) osoba vyššieho veku,
- f) chorá osoba,
- g) osoba požívajúca ochranu podľa medzinárodného práva,
- h) verejný činiteľ alebo osoba, ktorá plní svoje povinnosti uložené na základe zákona, alebo
- i) svedok, znalec, tlmočník alebo prekladateľ.

Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby.

Podľa § 127 ods. 4 blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

Podľa § 127 ods. 5 blízkou osobou sa na účely trestných činov vydierania podľa § 189, znásilnenia podľa § 199 ods. 2, sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2, sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 2, týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208, nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 2 alebo nebezpečného prenasledovania podľa § 360a rozumie aj bývalý manžel, druh, bývalý druh, rodič spoločného dieťaťa a osoba, ktorá je vo vzťahu k nim blízkou osobou podľa odseku 4, ako aj osoba, ktorá s páchatel'om žije alebo žila v spoločnej domácnosti.

Inými osobami v pomere rodinnom alebo obdobnom sa rozumejú iné osoby ako konkrétne vymedzené v zákone, ktorými sú príbuzní v pokolení priamom, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec, manžel, také iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sú osobami blízkymi len za predpokladu, že medzi nimi existuje aj vzťah citový, ktorý zákon charakterizuje kvalitatívne tak, že by ujmu, ktorú by utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako ujmu vlastnú. Preto je nutné v každom individuálnom prípade skúmať, či taký citový vzťah je alebo nie je. Taký vzťah môže byť predovšetkým medzi snúbencami, medzi druhom a družkou, medzi bratrancami a sesternicami, medzi strýkom či tetou a synovcom či neterou, prípadne medzi osobami vychovávanými v spoločnej domácnosti a podobne, ale môže byť tiež založený na tom, že jedna osoba druhej v minulosti zachránila život. Sexuálny vzťah medzi osobami nemusí nutne znamenať vzťah citový.

Z výsluchov obvinenej Z. S. z prípravného konania pritom vyplýva, že poškodeného P. I. spoznala približne rok aj sedem mesiacov pred spáchaním skutku, pričom podľa jej vyjadrenia si rozumeli, mala ho veľmi rada, bola do neho zamilovaná, plánovali spolu rodinu a rozlúčenie s ním by nezvládla. Z týchto výpovedí ako motív jej konania bol ustálený vzájomný konflikt medzi obvinenou Z. S. a nebohým P. I. pod vplyvom predchádzajúcej konzumácie alkoholu.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, správne preto postupoval tak krajský ako i okresný súd, keď konanie obvinenej Z. S. právne kvalifikoval ako čin spáchaný na blízkej osobe s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 127 ods. 4 Tr. zák.

Pochybil len okresný súd, keď v právnej vete rozsudku uvedenú skutočnosť neuviedol, ktorá okolnosť však nemala podstatný význam, keďže skutková veta tento zákonný znak obsahovala.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací dovolanie obvinenej Z. S. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.